

RAUDONOJI ARMĖJA ATAKUOJA NAZIUS 100 MYLIU RUOŽTU KARKOVO FRONTE

Per Kelias Dienas Sunaikino 400 Tankų, 210 Kanuolių, 217 Kulkosvaidžių ir 12,000 Nazių

Vokiečiams Pavyko Pasistumti Kryme

MASKVA. — Kai tik vokiečiai pradėjo ofensyvą Kerčo pussalyje, Timošenkos raudonarmiečiai pradėjo ofensyvą Karkovo fronte, pirma kiek siauresniu ruožtu, o paskui visu 100 mylių ruožtu.

Ofensyva iki šiol ėjo labai pasekmingai. Raudonoji Armija pralaužė vokiečių frontą ir per pirmas kelias dienas pasivarė pirmyn nuo 12 iki 40 mylių. Tuo pat laiku buvo sumta daug vokiečių ginklų, o dar daugiau sunaikinta. Per keturias dienas buvo paimta iš vokiečių septyni sėkmingai.

365 lauko kanuolės, 35 tankai, 188 apkasų mortiros, 379 kulkosvaidžiai, 46,413 kanuolių šovinių, taigi 80 dešimties kanuolių šovinių, 23-284 minų, apie 1,000,000 šautuvų ir kulkosvaidžių šovinių, 13,000 rankinių granatų, 90 motorinių sunkvežimių, 29 radio stotys ir 38 sandėliai amunicijos ir reikmenų bei įrankių.

Per tą pat laiką buvo sunaikinta: 400 tankų, 210 lauko kanuolių, 33 apkasų mortiros, 217 kulkosvaidžių, arti 700 motorinių sunkvežimių, virš 100 vagonų su reikmenimis ir 12 sandėlių su įvairiais daiktais.

Apert to, buvo užmūšta 12,000 vokiečių kareivių ir karininkų. Virš 1,000 vokiečių buvo paimta ir nelaisvė. Užsienio tėmytojai mano, kad Timošenko šią ofensyvą pradėjo su 2,000 tankų ir 1,500,000 vyrų.

Naziai ginasi desperatiškai. Mat jeigu jie tenai neatsilaikys, tai visam nazių frontui į pietus bus blogai.

Ofensyva tęsiasi toliau.

Naziai Pradėjo Savo Ofensyvą

MASKVA. — Vokiečių armijos Doneco baseine pradėjo savo ofensyvą, kad su truktų Raudonosios Armijos ofensyvą Karkovo fronte.

Komanduojuomas maršalo Fedoro von Bock, nazių armijos vėžiai link Izumo, an Doneco upės ir gelžkelio link Rostovo, ir linkui Barvenkovos.

Šis žemėlapis parodo Raudonosios Armijos ofensyvą pa sekmes per pirmas kelias dienas Karkovo fronte.

"Sumušt Hitlerį Šiais Metais," Sako T. Buck

Konferencija Sveikina Prez. Ruzveltą

TORONTO. — "Dabar geriausias laikas kalbėti Hitlerį. Galima ir reikalinga ji sumušt ar šiais metais. Lai skamba po visą Kanadą o balsis: 'Viskas dėl pergalės! Sumušt Hitlerį dabar!'"

Šie šūdžiai Tim Bucko, kuris buvo kvietimas kalbėti Demokratinųjų Teisių Gynimo Komiteto susauktaj konferencijoje Royal York viešbutyje perėjė sekmadienį.

Kadangi Komunistų Partija skaitoma nelegali organizacija, o jis yra jos sekretorius, tai policija neleido jam pasirodyti. Tačiau jo žodžius susirinkę keli šimtai žmonių girdėjo. Jo kalba buvo užrekorduota ant gramofono rekordų ir tokiu būdu perduota visiems susirinkusiems.

Tim Buck sako, kad jeigu nebūs puolamas Hitleris dabar, tai paskui gali būti vėlu. Taipgi jis sako, kad darbininkai turi būti priešakyje šios kovos.

Konferencijoje dalyvavo 212 delegatų, atstovaujančių 35,000 darbininkų.

Generalis Demokratinė Peisių Gynimo Konferencijos sekretorius A. E. Smith pareiškė, kad Tim Buck ir kiti antifašistai daug padėtų mobilizuoti visas šios šalies jėgas kovai prieš hitlerizmą. Konferencijos dalyviai papuntė telegramą prezidentui Ruzveltui, sveikinančią jį už

Šiaurinė Airija Pribuvo Daugiau Amerikos Armijos

KUR NORS Šiaurinėj Airijoje. — Per kelias dienas Jungtinių Valstijų kariuomenė plaukte plaukė į Šiaurinę Airiją.

Si Amerikos armija atvyko apsiginklavusi tankais. Konvojus, kuris atgabeno šią Amerikos armiją, buvo didesnis, negu kada nors anksčiau. Žinoma, dėl militariųjų išmokymų, pribuvusios armijos skaičius neskelbiamas.

Ekspedicija buvo įvykdyta taip slaptai, kad vokiečiai nieko nežinojo ir užpuolimo nesuorganizavo. Visa kariuomenė pasiekė Airiją laimingai.

Dabar Šiaurinė Airija atrodė, kaip Jungtinių Valstijų žemė. Kur tik nepasisekai, vis matoji Amerikos kareivius.

Sąryšų su tuo čia kyla kalbos, kad Amerikos armija rengiasi įsivaižai Europos kontinento. Šios naujienos, be abejonės, Hitleriui neduos nei užmigti.

Prez. Ruzveltas Paliuosavo Browderį

WASHINGTON. — Prezidentas Ruzveltas sumažino Jungtinių Valstijų komunistų vado Browderio baumę ir paliuosavo iš kalėjimo išbėvusį 14 mėnesių. Jis buvo nušalintas 4 metams.

"Jam uždėta baumė," pareiškė Baltojo Namų pareiškimas, "buvo ilgesnis negu paprastai uždedama už neteisingą išėmimą pasporto." (Browderis buvo išsinešęs užsienio pasą kitu vardu).

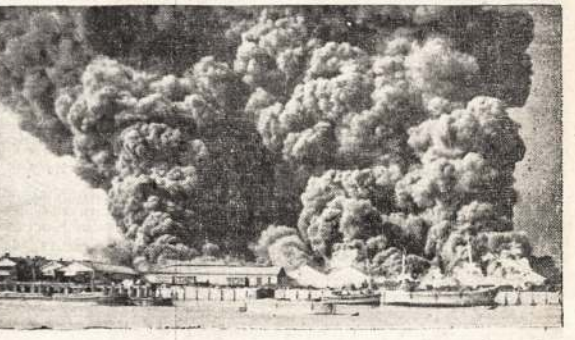
Baltojo Namų pareiškimas pridėjo, kad paliuosavimas Browderio padės sucentuoti tautinę vienybę, kuri reikalinga Amerikos kariškoms pastangoms. Daug žmonių manė, kad jis būvęs taip skaudžiai nubaustas už tai, kad komunistas.

TIEKIMO MINISTERIS SMELKIA BAUGINIMUS, ALGŲ KAPOJIMUS

WINDSOR. — Tiekimo ministeris Hon. C. D. Howe užgrynė darbininkų ir fabriky vedžių bendrus komitetus ir pasmerkė algų kapojimus ir darbininkų bauginimus, savo pasiskelbime su automobilių unijos atstovais.

Jis norėtų matyti darbininkų ir fabrikytų komitetus visose imonėse, kurios turi valdos užsakymus.

CUNKING. — Kinijos vyriausybė prašo pagalbos, kadangi numato, jog japonai rengiasi visuotinai ofensyvai prieš kiaus.

Kuomet britai buvo priversti apleisti Rangooną (Burmoj), jie uždegė gazolino tankus, kad nepaliktų priešui. Šiame atvaizde matote debesį dūmų. Nuo tankų ugnis perimetė į miestą ir labai daug išdegino.

Jungtinės Valstijos Davė Ginklų Savo Sąjungininkams už \$3,835,000,000

ITALAI REIKALAUJA FRANCIJOS ŽEMŲ

BERNE, Šveicarija. — Italijos fašistų spauda reikalauja priskyrimo prie Italijos nekurių Francijos teritorijų, kaip atlyginimo už Italijos pasiaukavimą šiam kare.

Reikalavimai nepaprastai griežti. Reikalaujama, kad teritorijos būtų priskirtos tuojau, nelaukiant karo pabaigos.

Giornale d'Italia mini Tunisiją, Korsiką ir Nisiją. Italų spauda kritikuoja ir Lavali Girdi, jo politika netiksli. Ypatingai bara ji už atidavimą britams ir amerikoms Madagaskarą.

Visi Klydo, Bet Hitleris Labiausia

OTTAWA. — "Mes visi klydomės apie Rusiją," pareiškė kapitonas Right Hon. Harold H. Balfour, Britanijos parlamento narys ir Čiorčilio vyriausybės narys.

"Mes visi turėjome klaidingą nuomonę apie Rusijos jėgą, šaltinius ir sugabumą. Vienintelis mūsų pasisteisimas yra tas, kad Hitleris taigi buvo klaidingas — tik tai daug blogiau ir jis didesnis nuostoliams."

Kapitonas Balfour matomai turėjo mintyje, kad britai nedaugė iki to, kad užpulti ant Rusijos, kada ji kariavo su baltuosiais, ir tokiu būdu išvengė tos pamokos, kurią dabar Hitleris patiria savo nenaudai.

Jis buvo Rusijoje kartu su Beaverbrook ir jis savo akimis matė, į ką šiandien Rusija panaši. Naujoji Rusija arba Sovietų Sąjunga padariusi jį nepaprastai gerą įspūdį. Balfour yra kietas konservativas.

Kanada ir Britanija Savo Kvotas Išpildė

WASHINGTON. — Prezidentas Ruzveltas pranešė, kad Amerikos pagalba Sovietų Sąjungai pristatoma gan sėkmingai, nors ne visai pilnai, kaip buvo numatyta.

Visoms savo sąjungininkėms Amerika kovo mėnesį davė pagalbą už \$600,000,000. Tai daugiau, negu kada nors anksčiau per vieną mėnesį.

Bendrai imant, Amerika suteikė paramos savo sąjungininkėms jau už \$3,835,000,000.

Japonų užpuolimas Amerikos ir Vokietijos ir Italijos paskelbimas karo Amerikai priverė Ameriką mosis į kovą įvairiuose frontuose ir tas žymiai apsunkiu pristatymą pagalbos Sovietų Sąjungai ir kitiems kraliams, bet visi sunkumai nugalimi ir dabar pagalba Sovietų Sąjungai plaukia gerai.

Cia taigi buvo patirta, kad Britanijos žadėta pagalba Sovietų Sąjungai išpildoma su kaupu. Kanada, taigi savo dalį išpildė, ypatingai tankiai.

Apart to, čia yra manoma, kad britų bombardavimai Vokietijos, taigi tas faktas, kad naziai dabar turi koncentruoti daug laivų ir orlaivų Norvegijoje dėl puolimo ant gabenamos pagalbos, yra nemaža Sovietams pagalba.

Rytiniame fronte dabar, be abejonės, figuruoja ir Amerikos bei Britanijos giunklai.

HUNGARAI NUZUĐE 100,000 SERBŲ

WASHINGTON. — Jugoslavijos vyriausybės atstovas įteikė Jungtinių Valstijų sekretoriui notą, kurioje kaltinama Hungarija nužudyme arti 100,000 serbų.

Hungary fašistų barbariškus ešas dar negrįdėtas. Kurie dar neuždėti, tai ešą laikomi ant laukų, be jokios pastogės. Novi Sade, Marija parke, hungarai laikė 13,000 serbų, žydų, vaikų ir senelių be jokios pastogės.

NAZIAI BANDO ĮBAUGINTI BUGNAIS

MASKVA. — Izvestijos korespondentas rašo iš fronto, kad vokiečiai eidami į ataką muša bugnus, kad sukeltų baimę raudonarmiečiuose.

Prinz Eugen Vėl Buvo Pazeistas

LONDONAS. — Britanijos ir Kanados lakūnai vėl pazeidė Hitlerio kruizerį Prinz Eugen.

Zvalgybiniais orlaiviams pastebėjus, kad Prinz Eugen plaukia iš Norvegijos linkui Vokietijos, buvo pasiųsta didelis skaičius Britanijos ir Kanados lakūnų, kurie smarkiai užatakavo ir dvi oro torpėdas suvarė Prinz Eugena.

Prinz Eugen buvo lydimas kelių kitų karo laivų ir nemažai skaičius orlaivų. Šis Hitlerio laivas, kaip ir keli kiti, negali rasti ramios vietos. Kur jis nepasistieps, vis jį suranda britų bombierai ir pazeidžia. Nespaėja jo sutaisyti, kaip ir vėl britų torpėdos pramuša skyles.

PARLAMENTO NARIAI APIE INTERNAVIMUS

Užperėta savaitę parlamentas diskusavo internavimų klausimą. Žemiau paduo-dame nekurių partijų vadų ir šiaip parlamento narių išsireikimus laike tu diskusi-jų. — Red.

Velionis teisingumo minis-teris turėjo savo idėjas ir opinius, bet aš norėčiau ži-noti, kokia pozicija naujo ministro linkni šios laiko svarbiuos problemos — kuri, be abejonės, visuomet prieš ji.

Aš norėčiau žinoti ypatingai, koks jo atsiėmimas lin-kui tos visuomenės opini-jos, jei bus leista man taip išsireikšti, tai yra linkni Ka-na-dos Komunistų Partijos. Aš suprantu, kad įvyko tam tikras susirašėjimas tarp tos partijos oficialo, kuri dabar uždrausta . . . ir paties ministro, faktiniai aš pats turiu kopiją visos pa-reiškimo, kuris buvo adre-suotas ministeriui.

Aš norėčiau žinoti, koks dabartinis teisingumo depar-tamento atsiėmimas linkni Komunistų Partijos, kuri da-bartiniu metu paskelbta ne-legalė organizacija Kanadoj, bet kuri šiandien, jei tikėti protestacijoms, pasirodan-čioms viešoj spaudoj, ir ko-munikacijoms, kurios pasie-kia mus kokių tai būdu, apie kuri dabar aš nieko nežinau, stovi už visuotinės karo pas-tangos. — R. B. Hanson, Konservatvų parlamento na-rių vadas.

Man labai malonu žinoti, kad bus sudarytas komitetas vėl peržiūrėti Kanados Apsi-gynimo Reguliacijos ir regu-liacijų vykdymą . . .

Dar yra nekurių negeru-mų, kurie turi būti patal-tyti . . .

Mes turime Kanadoj . . . nemažai skaičių žmonių civil-iškose koncentracijos kemp-ėse, skaitomų karo belais-viais, kurie sumiti už tai, kad buvo įtartini Kanad-os karo pastangoms prie-šingas idėjas . . . Jais yra tie, kuriuos opozicija tik suminė-jo, tai yra tie, kurie buvo kal-tinami turint ryšius su ko-munistais.

Aš manau, kad nėra klaid-os sakyti, jog daug tų žmo-nių, kurie buvo tuo metu su-griebti ir įmesti į koncent-racijos ar internacijos kemp-es, buvo įmesti remiantis visai menkais įrodymais. To-dėl aš su dideliu susidomė-jimu ir pasitenkinimu paste-bėjau, kad dabartinis teisin-gumo ministeria šiais metais peržiūrėjo daugelį bilų ir ne-mažai tų žmonių paleido. Bet rami mes per siaurai žiūrime į tai, ir daug žmonių, kurie buvo apkalinti, pavyzdžiui, komunistinėmis afiliacijomis del jų atsiėmimo linkni karo pirm Rusijos įstojeimo į ka-rą, dabar nori visais būdais padėti stumti pirmyn mūsų kariškas pastangas . . .

Aš nemanau, kad išmintin-ga ar gera, aš nemanau, kad tarnautų palaikymui moralės šioj šalyj, kuomet žmonės laikomi uždaryti del jų pa-žūrų del metai atgal, kurios labai pasikeitė bėgęje pas-tarųjų 10 mėnesių . . .

Leiskite man paminėti at-sitikimą . . . Otto Strasser. Jis gyvena Montreale. Jis te-bėra nazis, toks pat nazis, kokių Otto Strasser buvo pirmiau. Jis padėjo įsteigti Nazų partiją . . . Jo brolis buvo Hitlerio likviduotas, o

jis neapkenčia Hitlerio už tai, kad jam nepavyko palmti viršų ant Hitlerio.

Jis atvyko į šią šalį, gyve-na čia ir laisvai rašo straips-nius laikraščiams; bet ant menkausiu įrodymų mūsų pačių žmonės ir draugaiji pabėgėliai laikomi internaci-ijos kempėse. — M. J. Cold-well, CCF vadas.

Aš tikiu, kad nuo to laiko, kada komitetas turėjo savo pasitarimą, buvo pakeitimu Kanados Apsigynimo Regu-liacijos ir interpretacijose tų reguliacijų, bei padėjime daugelio žmonių ir organiza-cijų bei spausdinimų, kurie bu-vo paleisti tų reguliacijų.

Man atrodo, kad šis komi-tetas turėtų peržiūrėti, su dideliu atsargumu, visą klu-simų organizacijų, kurias mes paskelbėme nelegalėmis Kanadoj, ir leidinių, kuriuos mes uždraudėm Kanadoj ir iš kitur, ir žmonių, kuriuos mes uždėm internacijos kempė-se remdamiesi Kanados Apsigynimo Reguliacijos.

Aš esu nemažai susirūpi-nęs pranešimais, kurie pasie-kia mane laikus nuo laiko. Aš esu susirūpinęs, kad mes nepadarytum didėlis skria-dos visai eilėi žmonių Kanado-j ir tokiu būdu nepakenktume kariškoms mūsų pas-tangoms. — J. H. Blackmore, Social Credit vadas.

Visas dalykas yra didelės svarbos ne tik jam pačiam (teisingumo ministeriui) ir man, bet ir visiems tiems, kurie turi bėnt kokį žinojimą britiškio teisingumo ir proce-dūros, ir tiems, kurie yra nu-statę žiūrėti, kad mes ne-įsteigtume Kanadoj Europos geobap metodą. — A. W. Roebuck, liberalas parlamen-to narys iš Toronto.

Kuomet žmogus internuo-jamas remiantis skundais ar lengvais įrodymais, nėra jo-kio pateisinimo laikyti jį in-ternutu mėnesio po mėnesio be teismo . . .

Mr. Otto Strasser buvo vienas iš Nazų partijos stei-gėjų . . . Jo raštai nuo to laiko, kada jis apsigeyvo Kanadoj, neįtikimo manęs, kad jis nėra tokių pažiūrų, kad Vokietija gali būti su-gražinta į pirmesnę padėti, pirmą prašinant Hitlerį, o paskui įsteigiant principiniai kokios nors rūšies valstybę, kurią nazai judėdimo filo-zofai išgalvojo, ir kurią teore-tiniai Hitleris galėtų rem-ti . . .

Man sunku žiūrėti, kaip mes galime pravesiti tam tik-ras internacijos formas ir tuo pačiu sykiu leisti laisvai gyventi tokiam žmogui, kurį padėjo įsteigti tautinio so-cializmo sistema, kurios eks-poneentu yra Hitleris — ir duoti prieglaudą tokiam žmo-gui be jokiu jo judėjimo su-varžymų. — Paul Martin, li-beralas parlamento narys iš Windsor.

Yra vienas žmogus, kurio internavimas ir paleidimas, aš manau, turėtų būti minis-terio išaiškintas . . . Aš turū mintyje James Franceschinį, gerai žinomą torontietį kon-traktorių, kuris buvo inter-nuotas tuojau po išsiveržimo karo tarp Italijos ir Britų imperijos.

Nuo kurio laiko pasidarė

Britanijoj yra įsteigta Pirmoji Kanados Armija. Ši armija susidės iš dviejų korpusų. Armijos priešakyje stovi generolas leitenantas McNaughton. Šiame atvaizde jis matomas su savo pabelbininkais. Iš kairės į dešinę: majoras generolas H. D. C. Crerar, leitenantas generolas McNaughton, brigadierius G. R. Turner ir majoras generolas Hon. P. J. Montague. Kanados armija rengiama ofenzyviniems kovoms, kurios numatomos ateityje.

Generolas Vincas Vitkauskas Apie Lietuvius Raudonojoj Armijoj

Generolo Vitkausko kalba, pasakyta lietuvių tautos atstovų konferencijoj, įvykusioj š. m. ba lanđio 26-27-28 dienomis Maskvoje

Brangūs broliai ir seserys! Lietuviai kariai, politiniai instruktoriai ir komandieriai Raudonosios Armijos eilėse! Pradžioje karo prieš So-

leistina paleisti žmogų del biogos sveikatos, jeigu jis ne-buvo nekaltas, žmogų, kuris buvo internuotas, kad neleis-ti jam veikti prieš valstybę? Bloga sveikata nėra paaiški-nimas; tai pateisinimas . . . Jeigu jis buvo kaltas, tai ka-me yra pateisinimas paleidi-mo internuto žmogaus karo metu vien del to, kad bloga sveikata?

Stai jums keista situacija: buvo internuotas žmogus, turintis nekuriuos kampa-nijos daugumą šėrų, o neku-ruios mažumą šėrų, ir laike internavimo jo kompanijos vad vedamos priešo nuosa-vybės globėjo direktorių . . . Be abejonės, kada jis buvo paleistas, pelnas, gautas jam esant uždarytu, buvo atiduo-tas jam, nors šiuo klausimu autoritetai negali duoti tei-giamo atsakymo. — J. G. Diefenbaker, konservativas parlamento narys iš Lake Centre.

Aš norėčiau atkreipti mi-nisterio ir komiteto narių aty-dą į tris plačiai paplitusius įtarimus, kuriuos aš už-ėjau skersai visos Kanados, sąryšyje su Kanados Apsi-gynimo Reguliacijos.

Yra plačiai paplitęs įtar-i-mas, kad komunistai inter-nuojami už tai, kad jie ko-munistai. Mūsų kariškio pas-tangų interesai reikalauja, kad būtų imamasi visų gal-i-mų priemonių tų įtarimo prašalinimui iš mūsų visuo-mėnės galvų . . .

Antras įtarimas, kurį aš ra-dau . . . yra tas, kad žmo-nės buvo internuoti už tai, jog jie dirbo darbininkų or-ganizacijose.

Trečias įtarimas, kurį ko-mitetas turėtų prašalinti, yra tas, kad dabartinė admi-nistracija yra perdaug prie-lanki nazų ir fašistų tenden-cijoms ar mentalumui . . .

Yra plačiai paplitęs įtar-i-mas, kad daugelis iš tų, ku-ris susiinteresavę nazizmu ir fašizmu plėtimu, yra . . . au-toritetų ignoruojami, o tie, kurie susirūpinę plėtimu tik-ras demokratijos, kuri į-steigta keturias laisves, apie kurias mes tiek daug gir-di-mės, suminami ir internuojami. — J. W. Noseworthy, CCF atstovas iš Toronto.

gai kovojoj ir kovoja savo tautinuos Raudonosios Armijos dalinuos prieš mūsų tautos anizną prieš, vokišką užpuolimą. Daug lietuvių karių pasižymėjo kovose Vil-niaus fronto sektoriuje prieš kur kas skaitlingesnes priešo jėgas.

Daug lietuvių karių puiki-ai pasižymėjo Raudonosios Armijos eilėse. Galu atžy-mėti kai kuriuos: majoras Rangelis, del sykiu sužeistas anksčiauose mūšiuose ir da-bar vėl sugrįžo į mūšio lauką; kapitonas Liūnas, kuris su savo vieneto dokumentais perėjo priešo linijas, per ar-tilerijos ir mortarų ugnį; jo brolis, miltarinės akademi-jos studentas Liūnas, kuris užmūšė keletą vokiškių ka-rininkų ir karių; pulkininkas Barasiūnas; kapitonas Juo-bris, miltarinės akademi-jos studentas Liūnas, kuris buvo vedamas priešo nuosa-vybės globėjo direktorių . . .

Hitleris dar vis gali pa-siūsti mirties laukian daug kariuomenės divizijų. Jis gali pasiūsti daugiau naujų tankų ir naujų lėktuvų. Bet tai jau nebūs tokia jėga, ko-kią Hitleris pasiūstė į fron-tą perėtais metais, kai jis pradėjo ofensyvą prieš Mas-kvą.

Tuo pačiu sykiu Raudono-sios Armijos jėgos, josios apsiginklavimas šiuo metu yra didesnis ir pulkesnis, negu kada nors pirmiau.

Prieš Hitlerio Vokietijoj kovojo Didžioji Britanija ir Jungtinės Valstijos, kurios savo resursais, žmonešim, pramone ir technika yra ne-išsėmiamos.

Kiekvieno iš mūsų lietuvių yra pareiga priartinti tą di-džiąją pergalę prieš Hite-rių dieną. Mūsų pačių pirmų jų karo dienų daugelis Lietu-vius laudais sėmų garbin-tum.

Generolas Vitkauskas

Lietuvos jaunime, atsimink, kad vokiški užpuolikai savo ginklais nori padaryti vergais Lietuvos žmones. Ink patį į savo rankas gink-lus ir vykie plėšikus iš Lie-tuvos. Užpuolkie ir naikinkie hitlerininkus! Neduo k i t e jems polsio nei dieną, nei naktį, nei miestuose, nei ka-lmuose, nei dirbtuvėse, nei žemės ūkiuose. Pulkit kiekvieną individualiai ir partizanų būriais.

Hitlerininkai pradėjo oku-puoty kraštų jaunimą var-tinti į savo plėšikišką armiją. Žiūrėkite, kad nesirastų nei vieno lietuviu, kuris sutiktų vilkėti hitlerininkų unifor-mą — tų prakeiktų banditų uniformą. Lai nesranda nei vieno žmogaus, kuris aniktų nulenkiti galvą prieš fa-šistą, teršiantį visą aplinką. Amžina gėda, pasmerkimas ir prakeikimas Lietuvos žmonių tiems, kurie stojo į hitleriškių kambarių eiles ir patapo savo tautos išdaviki-kais! Jeigu hitlerininkai verstinai paimtų bile kurį žmogų į savo armiją ir duotų jam ginklus, — naudokite tuos ginklus ne įsų tautos vergėjams padėti, bet naudok-ite juos patiem užpuoliam suakinti!

Atsukit savo ginklus prieš vokiškus plėšikus ir bandy-kite surasti būdus pereiti į Raudonosios Armijos pusę!

Įkvėpti mūsų garbingųjų didvyrių kygiais iš garbingo-sios mūsų praeities įstatikė, kad mūsų tikslas yra teisin-gas, lai visi lietuviai at-ėją į kovą prieš hitleriškią į-fašizmą!

Tegyvuoja kova už lietu-vių tautos išlaisvinimą iš jo-kios tautos išaušimo priešų, vokiškių plėšikų!

Tegyvuoja tarybinė Luetuva!

Tegyvuoja Raudonosios Armijos vadas, SSRS liau-dies apsigynimo komisaras ir organizatorius pergalės prieš hitlerizmą — Stalinas!

DIDELIS PAVOJUS

Tur būt buvo reikalinga, kad gdytojos lankytum mane taip dažnai, — pareiškė besitaigas ligonis, žiūrė-damas į didelę naskaitą.

Mano brangusis, — at-sakė gydytojas, — jūs būvo didžiausiame pavojuje kiek-viena syki, kada tik aš lan-kiu jus.

VAIRUOTOJAS UZMIGO Policininkas: — Ar tu ne-galėtum paaiškinti man, kaip ši nelaimė įvyko?

Automobilistas: — Mano žmona užmigo užpakalinėj sėdynėj.

Sveikatos Reikalais

Išrašti Čiepai Nuo Tuberkuliozo

Iliinojus universiteto medicinos kolegija skelbia, kad po aštuonių metų eksperi-mentavimo išrašti čiepai nuo tuberkuliozo (džioviuos).

Tais čiepais yra B.C.G. (Bacillus Calmette-Guerin) išvystyti Pasteur institute Paryžiuje. Jie paimti iš karvių. Dr. Sol R. Rosenthal, bakteriologijos ir visuomenės sveikatos profesorius asistentas Iliinojus universiteto medicinos kolegijoj, pareiškė, kad jis įšėpyjo tais čie-pais 1,000 vaikų Cook apy-lunkės ligoninėj, kurie buvo surinkti iš tirščiausiai apgy-vento Čikagos miesto rajono.

Tas tūkstantis vaikų buvo sulgyntas su kitu tūkstančiu vaikų iš to paties rajono, bet nečėpytu. Iš čėpytu vaikų tūkstantio nei vienas neusu-irgavo tuberkuliozu. Taipgi nei vienas nieko bloga nejuo del čėpu. Tuo tarpu tarp ne-čėpytu buvo rasti 8 tuberkuliozu atsitikimai. Trys iš to skaičiaus mirė.

Šio tyrinėjimo rezultate yra numatomas galimybės iš-vystyti sėkmingus čiepus apsaugai vaikų nuo tuberkuliozo. Jeigu pastangos gerai pavyks, tai galima tikėt, kad tuberkuliozo pavojus bus la-bai sumažintas, o gal net ir visai prašalintas.

SYPSENOS

GERIAUSIAS BODAS

Pagyvenusi, bet turtinga našlė, suspykusi ant vyro, kuris melninos prie jos, pasi-klundė savo žentui:

— Pasakyti tau man, kaip aš galu atskratyti jo?

— Apasveik, — atsakė žentas.

— Aš geriau matyčiau jį pasiklorav, negu maną vyro, — atkirto našlė.

— Jeigu apavestum su juo, tai ilgai netruktų lid jis pasikarty, — dadėjo žentas.

PER GLIAI ĮBRIDO

Misteris Niurčas buvo pakviestas išdailinti dovanas atsiųžymėjusiems vietnės mo-kyklos mokiniams. Savo kal-boj jis atžymėjo apšvietos svarbą.

— Koks pulkas dalykas yra apšvieta! — sakė jis. — Paimkime, pavyzdžiui, arit-metiką. Jeigu mes esame apšvietę, mes žinome, kad du ir du yra keturi, kad ketu-rinius kartus po keturius bus šešiolika ir kad devynius kartus po devynius bus — na, tiek to . . . užteks ir tų pavyzdžių.

TEN DAUG ATSARGIAU

Zmogus įlipo Londone į gatvėkarį laikydamas po ranka 100 svarų bombą ir atsisėdo.

— Klausyk, kų tenai tu laikai? — užklauso konduktorius.

— Tai laiko bomba. Aš vežu ją pas policiją, — at-sakė žmogelis.

— Ar tau galvoj negerai! — suabuo konduktorius. — Greičiau kišk ją po suoln! Tuo daktio negalima laikyti rankose!

Pranešimai

Toronto, Ont.

N.K.D.T. Darbotojams
 Nuo šio mėnesio (gegužės) 10 dienos prasidėjo Raudonojo Kryžiaus kampanija už sukūlimą \$9.000.000. Kad nepakenktum tam taip svarbiam darbui, Nacionalinis Komitetas už Demokratines Teises kreipiasi į visus demokratijos budovotojus, kurie gavote blankus rinkimui aukų dėl patuosavimo antifašistinių kalinių, ir prašo kaip galint greičiau jas gražinti iš kur gavote.

A. Galinaitis
 NKDT Atstovas

Motinių Dieną Pagerbė Drauge Zdanauskienė

COLEMAN, Alta. — Surengtoji partijos pas lietuvių biznierių W. Babbitto gegužės 10 dieną — Motinių Dieną — buvo gražiai pagerbta draugė Zdanauskienė, o jos asmenyje ir visos motinos.

Prie gražiai parengto stalo jaunulis Arnoldas Mačius teikiė draugę Zdanauskieniė gyvū raudonų gėlių buketą nuo mūsų kuopos, už ką draugė gražiai savo kalba padėjojo visiems svečiams ir draugai Babbitui už surengtą partiją jo kambariuose.

Bepietaujant buvo prisiminta ir apie jos sūnų Edwardą, kuris kovodamas už žmonių laisvę pateko į Franko nelaisvę ir dabar kankinamas Ispanijos kalinimuose. Jo išlaisvinimo reikalams svečiai suaukavo \$12.25. P pinigai buvo perduoti draugei ant vietos.

Viešniais iš toliau buvo draugės Kazokienė ir Birkvicienė iš Lethbridge, Alta.

Šios partijos surengimui daugiausia pasidarė a v o draugės Smitienė, iš Coleman, ir Kaškevičienė — iš Bellevue, už ką draugėms labai ačiū.

Dideliam lietuvių siaučiant per kelias dienas, upės išsiliejo per krantus ir išlaužė tiltus, išvertė geležukes, užliejo mainais ir pridarė daug žalos mainierų proprietams. Ims ilgoką laiką kol viskas sugrįš į normales vėžes.

Neaplenkė nei draugės Zdanauskienės. Vanduo nušė jos tvartus su mažais paukšteliais, iš ko draugė Jare didelę dalį savo pragyvenimo.

— Ten Buys

700 ŽMONIŲ MINIA ISLEIDO KAREIVIUS

ASBESTOS, Que. — Policijos komisinerius Alfred LaFlamme pareiškė, kad minia žmonių iš 700 ar 800 išliuosavo iš kalėjimo du kariniai laiviniams paimtus vyrus, kurie buvo įkalinti už nesugrįžimą į dalį iš atostogų.

Minia sudaužius kalėjimo užraktus ir išleido kareivius, kurie tuomet kur tai dingo. Minia turėjus suprati, kad tie du kareiviai buvo sumiti išvežiami į užjūrį. Kuomet buvo paaiškinta, už ką jie buvo sumiti, minia išsiskiračius sau ramiai.

ST. LAWRENCE UPES Priėplauka. — Prieš submarinas St. Lawrence upėj nušakindavo du prekinis laivus, o ne vieną, kaip buvo anksčiau pranešta, taigi ir ne tris, kaip buvo spėjama.

Tuose abiejose laivuose buvo viso 129 žmonės. 111 iš jų išgelbėta, jų tarpe viena moteris su vaikučiu. Sėptyniolika skaitomi dingusiai ir vienas mirė nuo nušikamavimo vandenyje.

Kada vyras nešiojasi su šavim savo merginos paveikslą ir armijon išėjęs, jįs galite būti tikri, kad jis myli ją labai karštai. Cia matote vieną iš tokių. Tai Amerikos kareivis. Jis apleidžia laivą, kuriuomi atvyko į Australiją.

TORONTO NAUJIENOS

Nusizudė Pranas Striuksas

Ketvirtadienį, gegužės 14 d., kada įvyko Motiejaus Guoberio laidotuvas, tą pat dieną, Generali ligoninėj, traukingai mirė Pranas Striuksas — kelis sykius su skutu tvu persipauiudamas gerkite.

Trumpa P. Striuksio istorija: paeina iš Slupskišio kaimo, Švedus valsdiaus, Rokiškio apskrities. Per Didįjį karą tarnavo rusų kariuomenėj. Revoliucijos bangai perbėgus Rusiją, jįs perėjo į Raudonąją Armiją. Vėliau grįžo į tėvynę Lietuvą. Į Kanadą atvyko 1928 metais.

Daug vargo pergyveno krizio laikais. Paskiau pradėjo geriau dirbti. Susitaupęs pinigų, su Mateliu, prie Delhi, Ont., nusipirkė tabakos farmą, kur ir gyveno. Nors gyvenimo sąlygos paskutiniu laiku pagerėjo, bet jįs visą laiką kankino liga, kurios negalėjo išsigydyti — didelė galvos skaudėjimas. Jis buvo 47 metų amžiaus, nevedęs.

P. Striuksas prie mirties ruošėsi iš anksčiau. Jis kiek laiko prieš mirtį, parašė pusbrolui į Sudburį laiška, kuriame pažymėjo, kad su juom gali kas nors atsitikti. O kada jįs atvyko į Torontą ligoninėn, prieš mirtį parašė raštelį, kuris tarp kitų popierių buvo rastas. Štai ką jįs rašo: "Gerbiami draugai! Nutariau skirtis iš gyvyčių tarpo, nes vistiek, anksčiau ar vėliau, reikės skirtis, nes mano toks likimas. Good by visiems. — P. Striuksas." Kitoje pusėjė raštelio buvo už adresuota: "J. Simkūnas, 158 Gore Vale Ave., Toronto." Draugai Simkūnui buvo geri pažįstami iš Lietuvos, o taigi ir Kanadoje pas juos

jis atsilankydavo.

Laidotuvis pradėjo rūpintis Sūnų ir Dukterų Draugijos 1-ma kuopa, nes jįs buvo šios draugijos nariu ir prigulėjo prie 3-šios kuopos, Sudburio, Ont. Vėliau atvyko pusbrolis F. Dikis iš Sudburio, Ont. ir kitas pusbrolis, J. Pilkauskas, iš Harford, Conn., U.S.A., kurie perėmė iš pašalinės draugijos tolimesnį paskutinį patarnavimą. Artimesni giminių Kanadoj ir Suvienjotose Valstijose neturėjo.

Vėlonis neprigulėjo prie jokių kitų organizacijų, išskyrus SDKLSPD-r-ą. Ir kaip teko nūgirsti, buvo laisvų pažiūrų, bet iš Sudburio pusbrolio atvykus, kuris dar prisilaikė religinių papročių, palaidojo veļonį su kunigu.

Is Sūnų ir Dukterų Draugijos 1-mos Kuopos Susirinkimo

Pereitą sekmadienį, susirinkime, SDKLSPD Centro Komiteto sekretorius, dr. J. Berškys, perskaitė iš Port William, Ont., LLD kuopos atsišaukimą į visas SDKLSPD kuopas del paramos A. Ruzi, kuris serga jau keilintį metal.

A. Ruzas yra SDKLSPD narys. Bet sulyg konstitucijos, narys išėmęs visą pašalpą, ir ligai tęsiantis po metų laiko, kiekvienai metai gauna per tris mėnesius pilną pašalpą.

Atsišaukimas buvo priimtas ir ant vietos surinkta \$20.41. Prie to, išrinkti du draugijos nariai, J. Berškys ir S. Zostautas, kurie kreipėsi į Toronto lietuvių paramos nelaimingam mūsų draugijos nariui.

Laiškias nuo Kanados Lietuvių Kongreso Šaukimo Komiteto buvo perskaitytas ir priimtas. Po trumpų diskusijų buvo priimtas kuopos komiteto pasiūlymas, kad nuo 1-mos kuopos Kanados Lietuvių Kongresan pasiūsti 4 delegatus.

Du delegatai, S. Zostautas ir V. Kirvela, tapo tuojau išrinkti, o likti du bus renkami sekančiam kuopos mėnesiniam susirinkime.

Susirinkime buvo priduos tas sąrašas aukotojų ir pinigal, kurie buvo sukelti šeštadienį, pas draugus Ramanauskus, per "suprise party." Aukojo del dviejų dalykų: Raudonajam Kryžiui ir draugijos namui.

R. K. Namui
 W. Follert \$1.00
 S. Sarapas 1.00

Naujienos iš Fort William Apylinkės

Netikėtas Sniegas

Ar žmogus kolituot, ar melstum, nieko nepadėtų, kas liečia gamtą, nes jįs veltika savaip. Vakar žmonės gatvėse vaikščiojo vienuarškiniai, dūžėsi gražu anksčiau pavasario oru, šalygautiuos medžiai ir žolė žaliavo ir visur buvo jaučiama gegužės mėnesio ovasis, bet šiandien tie patys žmonės nuo tu pačių šaligatvių su paniurusiais veidais kasa sniegą, kuris nakties metu apdengė visą apylinkę storu balu klotu.

Si diena skiria gegužę per pusę. Jau daugelis pasodinę bulves. Bet štai gamta išskirtė špąsą, lyg tyčia pasijuokdama iš žmogaus.

Apšivers Kojom Aulštyn

Kai šis karas prasidėjo, tai mažai kas galėjo numatyti, kaip jįs eis. Valdantieji sluogsniai pradėjo elgtis paprastai, po senovai. Pradėjo pereiokti darbininkus, o prie to, visą kalbė versti ant darbininkų valstybės. Internavo nemažai kaireisnių pažiūrų žmonių, atėmė sales, kurias paskui buvo perduotos ir kurias nusipirkė fanatines ideologijos organizacijos.

T. Rušėnas	1.00
M. Simkūnas	1.00
O. Rušėnienė	1.00
K. Morkūnas	1.00
V. Ramanauskas	.50
V. Sasnauskienė	.50
S. Sasnauskas	1.00
B. Surma	.50
P. Daugėla	.50
Kundrotai	1.00
T. Lapata	1.00
V. Marcinkevičius	.50
Viso	\$9.00 \$4.50

Taipgi per susirinkimą dar buvo gauta aukų del namo. Aukavo: J. Kišys \$5.00, U. Zykuviėnė \$2.00 ir P. Galzaukas \$1.00.

SDKLSPD 1-ma Kuopa Grįžta prie Daktaro H. A. Lowrie

Daktaras H. A. Lowrie, kuris per kelis metus nuosiūgėsi patarnavo 1-mos kuopos nariams, paskutiniu laiku grįžo prie savo profesijos darbo. Kuopos komitetas pasiūlė susirinkimui grįžti prie senojo daktaro — H. A. Lowrie. Susirinkimas tam pritarė. Todel, nuo dabr Sūnų ir Dukterų KLPSPD 1-mos kuopos oficialus daktaras yra H. A. Lowrie.

Antrašas: Dr. H. A. Lowrie, 6 Humewood Ave. (Trecias gatvėkariu sūstojimas, važiuojant gatvėkariu St. Clair gatve, į vakarus nuo Bathurst St.); Telefonas: KE 1220. Ofiso valandos: nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare.

Gausiai Parėmė Antifašistinius Kalinius

Sekmdienį dienos laiku pas dr. J. Kamičaitį įvyko "singelių" balius, kuriame, be "singelių" reikalų aparvartymo, buvo iškeltas kilnus klausimas — antifašistinių kalinių parėmimas. Tam reikalui tapo suaukota \$17.50. Be to tam pat balijū buvo parentas ir Raudonasis Kryžius.

Vakare, pas draugus Sabaliauskus, atsisuvo tagpi suėjimas, kuriame buvo prisiminti politiniai kaliniai ir parenti su \$34.36.

Reporteriis

Bet netrukus iš vakarų atsikikė nauja lietuvių šeima, kuri užpildė tą trūkimą. Tai Druktenis šeima.

Druktenams atvažiavus į Fort William, jie tuojaus susirišo su spauda ir organizacijomis. Draugė Druktenienė veikia ukraiņu organizacijoje, dainuoja chore ir dalyvauja kitose darbuose. Kartu su ukraiņu moterims per žiemą megė raudonarmėciams megėjimas.

Jeių karas nušėjęs, tai jė žada sekanciją žemai aprūpinti pirštiniams ir kojiniams du Fort William lietuvius karinius.

Serga J. Biskis
 Duosnus darbininkų judėjimo rėmėjas draugas Juozas Biskis vieno mėnesio bėgęje pergyveno dvi sunkias vidurių operacijas. Antra operacija, daktaro pasakymu, buvo rizikinga, bet iš šalies sustiprus krauju ligonis atlaikė pello smūgius ir laipsniškai stiprėja.

Draugas Juozas, žinoma, negalės sunkaus darbo miske dirbti. Už tai Port Arthur lietuviui, Biskio draugai, kurie nuo tarpu kelis viis išvaiznėje į vemp, turėję ne užmiršti parašyti draugai laiška ir pasiteiraut apie jo sveikata ir ekonomini stovj.

P. T.

DR. DORA GORDON
 DANTŲ GYDYTOJA
 Kalba Lietuviškai
 Valandos: 10—12 val. ryto, 2—6 val. p.p. ir 7—9 val. vak.
 5136 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

J. R. ROBILARD
 Generalis Kontraktorius
 Tel. York 1425
 676 MOFFAT AVE.
 VERDUN, QUE.
 Statau naujus, taisau ir perstatau sulig pagėdavimuo visokiūs namus.

Tel. PL. 9819 Gyv. DO. 8947
 Advokatas
 J. M. ROSENFELDS
 Kalba Lietuviškai
 Atlieku visus teisni patarnavimus, tarpimū pilietybiš dokumentus, įgaliojimus, morgančius ir kt.
 30 St. James St. E. Kanb 26
 MONTREAL, QUE.

Tel. HA. 8477
 Dr. J. O. VILLENEUVE
 Venerarijū Ligų Specialistas
 Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina krauju.
 Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
 1167 ST. DENIS STREET
 MONTREAL, QUE.
 Netoli Dorchester St.

Tel. LA. 4441
 Daktaras H. ROSENFELD'S
 Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas
 KALBA LIETUVISKAI
 Valandos: 2—4 val po piet, 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
 4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Tel. DO. 1000 DO. 2599
 Daktaras RABINOVICHIUS
 Chirurgus Specialistas
 Turis savo ligoninę, egzaminuoja ir gydau įvairius ligas. Darau visokiūs operacijas ir peršvietimus (X - Rays). Vylstau Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams špąpintą kainą.
 201 ST. JOSEPH BLVD. WEST, MONTREAL, QUE.

RAUDONOJO KRYŽIAUS NAUDAI
 TORONTO LIETUVIŲ VEIKIMUI PRIEŠ HILEKIZMĄ KOMITETO PASTANGOMIS
 ŠEŠTADIENI, GEGUŽES (MAY) 23
 Lietuvių Nuosavam Name
 160 CLAREMONT ST. — TORONTO
 Bus Perstatyos Dvi Filmos
 "There too go I" ir "Fight for Liberty"
 Naujos filmos. Plačiai vaizduoja žmonių kovą už laisvę. Plačiai vaizduojamas karas. Vaizdžiai nufotografuoti iš tikro karo mūšių lauko. Vien rodymas užims 52 minutes.
 Po filmos perstatymo seks
 ŠOKIAI
 gerai orkestrai griežiant.
 Visas pelnas eis Raudonajam Kryžiui
 Filmų rodymas prasidės 8 val. vakare punktualiai.
 Kvietiamo visus atsilankyti.
 Įžanga 25 centai.
 RENGEJAI

Tel. VA.5370
 Harry R. Ranks Company
 GRABORIUS
 Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitanti Hamilton ir Whitby
 Laidotuvs net \$55.00 pigumo
 455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

ADVOKATAS
 M. W. KELLERMANN
 371 Bay St., Toronto
 Oriso telefonas: WA. 5900
 Rezidencijos — ME. 1425

J. LUNSKY
 AKIŲ SPECIALISTAS
 Egzaminoja akis, šeria akis nervus, nuo kurių parėnia nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko atėjimus.
 470 College W., Toronto
 Telefonas: RA. 3924